

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. свят.) о 5-ій годі по полудні.

Редакція і Адміністрація: уліця Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати поштової.

Рекламації незавечані візьві від оплати поштової.

Передплата у Львові в агенції дневників пасажа Гавмана ч. 9 і в п. к. Староствах на провінції:

на цілий рік К. 4 80
на пів року „ 2 40
на чверть року „ 1 20
місячно . . „ — 40

Поодинокое число 2 с.
З поштовою пересилкою:

на цілий рік К. 10 80
на пів року „ 5 40
на чверть року „ 2 70
місячно . . „ — 90

Поодинокое число 6 с.

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

(Рух виборчий. — Замах на цесаря Вільгельма II. — Положене в Хіні).

На вічу Селянської Ради в Долині дня 12 с. м. виступив з своєю кандидатурою з IV. куриї радник судовий Грабовенський а о. Гургугла з Чолган сказав, що провінція не потребує оглядати ся на якусь там консолідацію і не може ставити кандидатури п. Романчука лиш п. Антоновича. Остаточо о. Гургугла поставив проєкт, щоби прийняти кандидатуру дра Коса в V. куриї, а в IV. куриї „тимчасом“ кандидатуру п. Грабовенського. — В куриї міст Ряшів Ярослав поставлено кандидатуру Августа Соколовського.

Вчера в полудне приїхав цесар Вільгельм до Вроцлава, щоби оглянути нову касарню кирасерів. На двірці сіа цесар з кн. Майнінгенським до повоза і удав ся до міста. По дорозі на розі одної уліці, де стояло багато публики, кинула в цесарський поїзд якась женщина сокирою. Сокира перелетіла через поїзд і утнула на землю не зробивши ніякої шкоди. Зібрана публіка кинула ся сейчас на ту женщину і віддала її в руки поліції. Приведена на поліцію зізнала она, що називає ся Сельма Шнапке. З дальшого слідства показало ся, що Шнапке хора на умі. Вість про замах викликала в Берліні і в цілій Німеччині велике занепокоєне. В Берліні до півної ночі ходили тов-

пи публики уліцями і читали надзвичайні довідки часописей. Безпосередно по замаху на цесаря заарештовано цілу вроцлавську залугу. Військо утворило шпалір від площі кв. Фридриха до залізничного двірця. Цесар вертав з касарні до двірця хмурний і не відповідав цілком на поздоровлення. — Провинницю доносять, що она походить з Вроцлава, має 41 літ і мешкала на однім з передмість міста. Оповідають, що она від якогось часу була в слідстві за обиду урядника. Сама она зізнала, що мала намір убити цесаря і була би то зробила, але кн. Майнінгенський перешкодив їй в тім. Сокиру купила вчера рано. З її відповідій пересвідчено ся, що она божевільна. — Президент Лябе одержав вечером телеграму о замаху вислав до цесаря Вільгельма телеграму з желявним з причини, що замах не удав ся.

В справі хінської згода між союзними державами рве ся. Іменно Америка має бути невдоволена з поведення Німеччини і взагалі з предложених Хіні умов до переговорів. Президент Мак Кінлі надумав ся, чи не уступити із спільної акції. Американський амбасадор одержав порученє, щоби не прилучав ся до предложеня европейских держав, бо державний уряд в Вашингтоні укладає більше умірену програму. Найбільше не подобає ся Америці намірене Німеччиною збуренє гробів хінських цесарів, бо показує ся чим раз виразнійше, що Німеччина не хоче мира. Також поведене Англії дуже підозріне. Гр. Вальдерзе висилє заедно виправи в глибину краю, аби розярити населенє. Треба лиш одного знаку хінського двора, а ворохобня повторить ся

з нечуваною силою. Так само і Росія дивить ся з підозрінем на роботу Німеччини і Англії в Хіні.

Новинки.

Львів дня 17-го падолиста 1900.

— Прессьє митрополит-номінат гр. Шенцицький переїхав вчера в ночи через Львів в повороті до Станиславова.

— Нові будинки для середних шкіл у Львові. Міністерство просвіти в порозуміню з кравевою радою шкільною має порішити, що будинок для поміщеня V-ої гімназії має ставити при ул. Геймана на Личаківськім передмістю, а для рускої гімназії при площі св. Юра. Будинок для учительської семинарії мужескої мають поставити при ул. Мохнацького коло цитаделі.

— Незатверджене завіщаня. Суд цивільний в Одесі відмовив затвердженя завіщаня за ордованою Володкевичевою, котра записала 160 000 рублів на два монастирі. Відмова опирає ся на тій основі, що записані суми мають бути виплачені таким інституціям, котрі лежать поза границями російської держави.

— Огні. Дня 4 падолиста о 12 год. з полудня вибухнув огонь в хаті Григорія Демянчука в Підлісє коло Грималова і знищив хату і стаївню його, а відтак хати Куби Кавки і Яська Хріна

З давних часів.

(Зческого — З. Віттера.)

(Конець).

Коли прогомніли дзвони на вечерню, не пробовав вже бурмістр гнати людей до церкви а навіть сам отець декан відправляв пині вечерню скорше як звичайно, і лише в присутности старих баб і знеможених старців, для котрих видовище на ринку було безбожною пустотою, якої они в молодім віці булиб не допустили ся.

Перед кінцем вечерні випроваджено на ринок коні, оба цілком прибрані і готові до борби. Збору на них була богата і блискуча як нова. Упняті на припоні, стригли они неспокійно ушима.

Зараз по вечерні вийшли всі панове лавники, цесарський судія і найстарші та найзнатнійші в громаді, між ними отець Дорнічка і кількох знатних панів сусідів на підвищену трибуну, сурмач і добош перестали гудіти, і судовий возний з двома вояками, всі в хорощих одежах, оповістив торжественно і голосно що два честні челядники визвали себе до публичної борби, аби в той спосіб поладити свій спір о одну поважну панву. Нехайже їм ніхто в тім їх намірі не перешкаджає, бо инакше буде покараний міскою зверхостю. — Дорнічка тимчасом приглядалась то-

му всему з малого виконця, але держала себе з далека, і не показувала ся, немов би втидалась.

Коли возний обійшов площу, розпочали сурмач і добош знов свою верескливу музику, проходжуючись попри поруче довкола ринку.

Тимчасом впроваджено вже й обох борців до середини. Они наділи на себе панпирі і шеломи, і так хоршо виглядали як прандиві лицарі. Обою було дуже до лица в тім уборі. Навіть мьрний Юрко, гончарський челядник, видавав ся більший і дужий як звичайно, коли лінив горніці або кафлі.

Оба молодці приступили на даний знак до трибуни, авідки бурмістр виголосив до них хоршуну промову, аби, задержуючи привязь між собою, уважали також на честь, і не перехитрюючи один другого, старали ся побороти противника в честній борбі силою і хоробростю. При кінці визвав їх, аби на знак згоди подали собі з широго серця руки.

Оба молодці стиснули собі руки і приступили кождий до свого коня. Повсідавши на коні, почали цоволи обїздити площу довкола, то побіч себе, то один за другим. Вкінці задержав ся коваль при домі Вокурки, а гончар коло воріт. В тих обох місцях лежали малі купки деревляних, добре окованих спис з тупими вістрями. Бо доводило ся не о жите, лише о то, хто другого звалить з коня аж до зраненя, і кілько разів то йому удає ся.

Сусіди, що держали то з одною, то з другою стороною, увійшли всі до середини поза поруче. Оба молодці новодили ся дуже весело, може аби собі додати відваги: посли-

стували собі тихо, і деколи один або другий легко гоїкнув.

Юрко ударив долішним кінцем своєї списи о камінь так, що аж заблицало, а коваль, що то бачив, так і собі гримнув залізом по камени, що аж іскри посипали ся.

З трибуни бурмістра дано знак. Розпочала ся борба. Коло дому цесарського судії ударили на себе списаки. Щось сильно затрищало і гончар захитав ся та ував назад з коня. Але зараз сів, зірвав ся на рівні ноги і підбіг до коня. Також і коваль захитав ся, але удержав ся в сідлі. Сусіди прибігли до Юрка та стали его оглядати, чи не зробив собі чого. І з другої сторони наспіла поміч. Але коли Юрко вхопив з жаром знов за списеу, пізнали всі, що він не потерпів ніякої ушкоди, і дозволили дальше бороти ся.

Юрко обернув ся скоро і вискочив на свого коня. Оба противники поїхали знов на свої місця. Коваль потряс відважно своєю списею і ждав на знак. Юрко стояв спокійно. Один з сусідів сказав до него милосердно:

— Бідний хлопче, нехай тобі Бог помагає.

— Ой брате, меві здаєть ся що дістанеш знову добру научку. Збери всі твої сили, аби тебе дивчина не покинула.

Що пробивало ся при тих словах на лиці Юрка, не можна сказати, бо шеломи були закриті. Коли йому подали нову списеу вхопив її з жаром.

Дано знак до нової борби. — Знов пігнули оба на против себе як вітер, пісок з під кінських копит високо розсипав ся — новий

грунт і хотів жити з доходів з него, але сам би не працював, то очевидно мусів би той грунт віднаймати комусь, пускати в посесію. В такому случаю посесор працює на грунті, вкладає в него свій капітал і свою роботу, збирає плоди, відбиває собі на них процент від свого вложеного капіталу, платить собі за свою роботу, а власителю дає лиш то, що йому лишаєся по відшибненню всіх его видатків і свого зарібку. Отже за що платить посесор власителю? Англійський писатель Давид Рікардо (з роду жидів, зайшовший з Голландії до Лондону), котрий перший завів науку о рентах Грунтовой, каже, що рента Грунтова то гроші, які дістає власитель Грунту за то, що хтось уживає первісних і незнищених сил его Грунту. Але ті гроші, тота ціна найив, зависить очевидно ше й від подажі і попиту, а попит від потреби і можности заплачення того, хто хоче ужиткувати чужий грунт. Хто купує грунт на власність, мусить длатого знати, яку ренту може той грунт давати, а відтак мусить порівняти ренту також з процентами від капіталу, який би мав за грунт заплатити. Суть одважжучі, котрі оперюють повисше правило Рікарда, і кажуть, що преці ціна Грунту нераз спадає, н. пр. внаслідок загального зuboжіння, внаслідок війни, якихсь криз торговельних і т. п., а тогди власителі Грунту третять. З того вяснують они, що рента Грунтова зависить не так від самої природної сили Грунту, як радше від попиту і подажі. Грунт, кажуть они, то так само товар, як і кождей инший, і висота его ціни буває тим більша, чим его менше, а менша, чим его більше. Длатого н. пр. вимір податку Грунтового не повинен обирати ся на рентах Грунтовой ніби длатого, що той, хто має грунт, той вже від природи дістає за дармо ві сили, отже ніби то стоїть ліпше, як другі.

— Оранє під зиму. Виорати поле під зиму так, щоби оно вповні було готове під засів, єсть далеко ліпше, бо з весни не треба его ше раз орати і досить лиш зрушити. Таке поле єсть гладніше, земля на нїм більше розсипує ся в маленькі грудки, і оно єсть далеко

ліпше під управу. Також через оранє в осени урочайлише ся найбільше вохкість в грунті, потрібна з весни для засівів; вохкість з зими може далеко більше і глубше вийти в землю і держить ся там доше, скоро з весни земля не оре ся, лиш зрушує ся з верха, бо верхня веретва висихає лиш так далеко, як далеко зайшли зубці від борони. Також можна поле приготовлене в осени борше обробити, що для господаря буває завсїгди річ великої ваги.

— Гноєня дерев овочєвих то у нас річ, о котрій ледви чи який ситий господар памятає. Не один виплекає собі яблінку або грушу, але скоро она зачне родити, то він гадає, що коло дерева не треба вже більше ходити. А преці дерево стоїть многі літа на однім і тим самим місци, і мусить остаточно втягнути всю поживу з неї; а тогди видіє і гине. Щоби же дерево красно росло і дало обильні плоди, то треба его гноїти. Пора до того найліпша в падолисі і в грудні. Найважнійша річ, щоби дерева овочєві мали подостатком вапна, потасу, квасу фосфорового і азоту. Коли дерево має подостатком вапна і потасу, то росте кріпко і здорово; квас фосфоровий причиняє ся до того, що дерево рісно цвєте і родить обильно а до того причиняє ся також і азот, котрий робить то, що овочі бувають красші і більші а листя темозелєне. Щоби деревині додати вапна, то посипує ся землю палєним вапном розтертим на порошок; щоби додати потасу, треба землю довкола дерева посипати поцєлом або каїнітом; квасу фосфорового додає суперфосфат або томасівка, а азоту дає гноївка. Під молоді дерева найліпше давати по 80 до 100 гр. суперфосфату, 100 до 150 гр. томасівки і 100 до 150 гр. каїніту. Старі дерева дістають кожного з тих навозів по пів до цілого кля. Хто тих штучних навозів не має, той нехай погнаїть дерево звичайним добре перєгнїтим обірником і скопає землю довкола пня так далеко, як далеко сягає галузе. Гноївкою підливає ся дерева також або в осени або з весни; літом підливати нею не можна.

телі. Однє втиснув ся в лівий, другий в правий кут.

...Ра...та...та — ра...та...та, гуркоділи колеса поїзду Той одностайний гуркіт утомив мене, я положив голову на подушку і задрімав

Як довго я спав, не знаю вже сказати, але нараз хтось мене штовхнув і я здивований отворив очі. Питьма залягала вагон, сьвітло було загащене.

— А то що за дурні жарти! — крикнув банкір.

— Боже, як тут темно — жалувалась его жінка.

З кутів, в котрих сиділи фермери доніс ся глумливий сьміх.

— Що стало ся? Чи не буде того нужденного сьвітла? — кричав і приятель Гудваль. — Щось такого то правдивий скандал!

Справді було так темно хоч око виколи. Але ми почули, що поїзд їхав чим раз поволійше і нараз цілком задержав ся.

— Проклята історія — воркотів Гудваль. — Атже тут нема ніякого пристанку, а до стайні не могли ми ше доїхати.

— Перейдім до другого вага — відозвав ся банкір — може там чого довідаєм ся.

— Шкода труду — відозвав ся грубий голос одного з фермерів. — Льокомотива з обома другими вагонами вже дальше поїхала, лиш ми лишили ся.

Близко сьвітло сірника; по середині столєла великаньска стая фермера.

— Так панове — засьміявсь він — я відопняв лаяцук і аждержав наш вагон.

— Пане — крикнув Гудваль — як ви сьміди, хто дав вам право...

— Право я сам собі взяв — відповів фермер спокійно — оно називає ся прьво сильнійшого. Вирочив, аби ви мене пізнали: називаю ся Йє Біллінге.

Як блискавка ударили ті слова. Йє Біллінге, найсьмілівійший розбишак на пятьдесятє миль довкола.

— О опорі прошу у вашім власнім інте-

ресі не думати — упоминав драбище подорожних. — Прощу погляяте.

Звоє блиско сьвітло сірника: кілька револьверів було справлєних на подорожних. Банкір побідів як полотно, один револьвер вмазував просто на его голову. Торговец кіньми лежав звязаний на землі, перед ним стояв другий фермер, товариш розбишак. І пастор мав звязані руки, але здасть ся лиш легко, бо ні один з розбійників не звертав на него уваги. Стара панна зникла; імовірно ще завчасу вєпіла отворити двері і утєчи в степ.

— Так, тепер до роботи — крикнув Йє Біллінге і кинув ся сейчас на Гудваля, котрий в безсильній злости витягнув револьвер і хотів вистрілити.

— Не робіть дурниць — упоминав его розбійник, звязуючи ему руки на плечах. То само зробив відтак і зі мною.

— До вас не маю нічого; мені іде лиш о банкіра Фільда і торговця кіньми Больца. Мр. Фільд вєзе чек на 60 000 долларів, платний в Чикаго, а мр. Больц має при собі 70.000 долларів зашитих в камізольці. О! нині оплачує торговля кіньми. Мр. Фільд був так добрий дати мені свій чек, а коли можу просити і мр. Больца о его камізольку... — одно сильне потягненє острим ножєм вистало, аби розрізати камізольку. — Так, красно дякую — глумив ся розбишак — одна сторона підприємства скінчена. На перєчисленє грошей маю час аж прийти до дому. Я дуже радо пустив би вас на волю, але мимо найбільшої охоти не можу. Ви могли би кінци цілу справу розвесити поліції і за мною устроїли би погоню. Отже не поможе нічого, мусите на кождей спосіб тихо сидіти, чи схочете чи ні. Довго ваша самотність не потремає. За пів години надходить посишній поїзд. Машиність не догляє в питьмі вашого вагона, він... ви чєй розумієте? Оже щасливої дороги, як ше раз побачимо ся, то хйба на тамтїм сьвітї!

(Конець буде).

Вїста господарєкі, пропєсловї і торговельні.

— Стан озимих засівів предствляє ся як досє, взагалі добре. Пшєницї і жита суть навіть за буйні, так, що єсть обава, чи добре перезимують. В гєрах і на підгірїю озимі збїжа менше буйні. — Рїпак потерпїв багато від усїльняці „трачки“ (від осї — *Athalia spinarum*). когра появила ся у великій масї в рїжних сторонах краю. Та усїльняця єсть до півтора центимєтра довга, чорнава і сьвітить ся як оєсамїт. — В конюшинах появили ся миши.

— Збїрка сапових ростин удала ся сєго року добре. Бараболї зібрано сухі, але они не найліпше зародили. — Бураки пашєї випали не кончє добре, бо потерпїли багато від морозів з весни. — Кукурудзу оціняють на зерно по 8—10 кірців з морга, отже урожай середній. — Капуста майже всюди лиха з причини усїльняць.

— Цїна ябїжа. У Львовї д. 16 падолиста: Пшєниця 7.40 до 7.60 Кор; жито 6.30 до 6.60; овєс 6.00 до 6.40; ячмінь пашний 5.40 до 5.50; лєчмінь броварний 6.55 до 6.75; горох до варєня 7— до 12—; вика — до —; льнянка 10.25 до 11—; сїмя конопельна — до —; бїб — до —; бобик 5— до 5.50; грєчка 6.75 до 7.25; конюшина червона 55— до 65—; біла 35— до 65—; тимотка 19— до 23—; шведска — до —; кукурудза стара — до —; хмїль 50— до 60—; рїпак новий 13.25 до 13.50. Все за 50 кильо лєсо Львів.

ТЕЛЕГРАФИ

Відєнь 17 падолиста. В будинку спільного міністерства скарбу вибух вчєра в полудне пожєр і знищив сальон міністра Калляя. Поважк стїни сальону були покриті дуже цїнними малюнками, старано ся їх ратувати. Мимо того шкода досить значна. Слїдство виказало, що огонь таїв вже від трєх днів.

Гага 17 падолиста. Корабель „Гельдерлянд“ удає ся з Порт Саїд через Мєсїньський пролив просто до Марсїлї, де прибуде 21 с. м.

Пєтербург 17 падолиста. Бюлетєн виданий вчєра о станї здоровля царя гласить, що в ночи цар спав досить добре, над раном температура вносила 38 і, зявичик 68. Загальний стан дуже добрий.

Одєса 17 падолиста. Російське правительство вислало до адмірала Алексєєва інструкцію в справі реорганізації і занятя російських войєк в Манджуриї.

Градець 17 падолиста. Б. король Милан прибув тут з Мільяна і удає ся вчєра на Угорщину на лови до свого приятєля кн. Естєргаєго.

Н Я Д І С Л Я З

Др. Маріян Ясильковскій
в Стрілисах нових,
осїв в Ходорові.

Віднян ординує безплатно від 8—9 рано.

Мід десєровий кураційний
з власної пасїки, розсилаю в міцних коробках 5 кль. 3 зр. 30 кр. франко. КОРІНЕВИЧ ем. учит. Іванчани.

За редакцію відповідає: Адам Крєховецькый.

Торговля вина ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЕРА у Львові при ул. Краківській ч. 9 продає вино шампанське Йосифа Терлей і Спільки в Будапешті „TALISMAN SEC“ по дуже приступних цінах.

КНИГАРНЯ

Дра Волод. МІЛКОВСКОГО в КРАКОВІ
порушає

слідуючі книжки наукові педагога Райснера:

НАЙЛІПША МЕТОДА

найкраща до дуже скорого а ґрунтовного виученя ся чужої мови без учителя, в пояснених вимови і в ключем на кінці кожної книжки:

„Самоук“ Руско-Німецкий по 15, 30, 52 кр. і ар. 404. Польско-Німецкий Самоук вступний курс (Елементар) по 15, 30, 52 кр.; курс I-ий 90 кр., курс II-ий ар. 230, комплет (оба курси) 3 ар.

„Самоук“ Польско-Французкий, курс I-ий 13 вшиток, курс II-ий 24 вшиток, Граматика Польско-Французка 180 ар.

„Самоук“ Польско-Анґлійский курс I-ий ар. 180, курс II-ий ар. 480, комплет ар. 262.

„Самоук“ Польско-Руский I-ий курс ар. 180, II-ий курс ар. 275.

Французка Хрестоматія

(Chrestomathie Française) ар. 120.

Дістати можна у всіх других книгарнях.

Для Львова і Галичини

головний склад і експедиція

WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.

Ново отворена
Агенція дневників і оголошень
у Львові

Пасаж Гавсмана число 9.

приймає

пренумерату на всі дневники
краєві і заграничні
по цінах ориґінальних.

ПОБІЛЬШЕННЯ ФОТОГРАФІЇ

цілком вірні ориґіналови аж до природної величини артистично виготовлені. — В паспарту.

Ціна за портрет величини 37x45 см. разом з портретом і опакowaniem **5 зр. 10 кр.**, в хороших рамах **9 зр. 60 кр.** (аж до 5-тьох клгр. франко).

Замовленя приймає А. ЛЯНДОВСКИЙ

Львів, Пасаж Гавсмана.